

Słowo Przewodniczącego Zespołu KEP
ds. Apostolstwa Trzeźwości i Osób Uzależnionych
Bpa Tadeusza Bronakowskiego
na Niedzielę 58. Tygodnia Modlitw o Trzeźwość Narodu – 2 marca 2025 roku

Umiłowani w Chrystusie Siostry i Bracia!

Już po raz 58. w naszej Ojczyźnie rozpoczynamy Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu. Odbywa się on pod hasłem: „Odpowiedzialni za trzeźwość”. Niezwykle ważną sprawą jest uświadomienie sobie obowiązku stałej troski o trzeźwość.

Wielu spośród nas, zwłaszcza dorosłych, uważa, że sprawy związane z trzeźwością ich nie dotyczą. Akceptują oni własne obyczaje alkoholowe, a jeśli chodzi o innych, to uważają, że nie mają wpływu na to, jak postępują i nie mają prawa wtrącać się w czyjeś sprawy. Jest to błędne podejście, które skutkuje lekceważeniem problemów alkoholowych w skali indywidualnej i społecznej. Musimy zrozumieć, że za pielęgnowanie tej ważnej wartości, jaką jest trzeźwość, każdy z nas jest odpowiedzialny osobiście. Każdy z nas odpowiada również za to, czy w naszych rodzinach i w całym narodzie trzeźwość jest ceniona, pożądana i realizowana. Tej odpowiedzialności nie można przerzucać wyłącznie na innych. Każdy powinien powiedzieć: Jestem odpowiedzialny, jestem odpowiedzialna za trzeźwość! Św. Jan Paweł II mówił: „Polska jest dobrem wspólnym całego Narodu i na to dobro muszą być otwarci wszyscy jej synowie i córki, bo takie dobro domaga się stałego i rzetelnego wysiłku całego społeczeństwa”.

O czym musimy pamiętać? Alkohol jest substancją psychoaktywną, mogącą powodować uzależnienie. Naukowcy podkreślają, że spożywanie nawet niewielkich ilości alkoholu może być szkodliwe dla zdrowia. Dlatego w żadnym razie alkoholu nie można traktować jako zwykłego produktu spożywczego, ale zawsze trzeba pamiętać o niebezpieczeństwie, jakie niesie jego używanie.

Istotne jest także, aby dobrze rozumieć, czym jest trzeźwość w odniesieniu do alkoholu. Przybiera ona w tym wymiarze trzy podstawowe formy. Po pierwsze, dla części społeczeństwa praktykowanie trzeźwości oznacza stały umiar w używaniu napojów alkoholowych. Umiar jest to sięganie po alkohol bardzo rzadko i w małych (wręcz symbolicznych) ilościach, tak aby w żaden sposób nie zmieniała się świadomość, emocje, decyzyjność. Kolejną formą 2 zachowywania trzeźwości jest obowiązkowa, całkowita rezygnacja z używania alkoholu, np. ze względu na wiek, stan zdrowia, obowiązki. Trzecią formą jest dobrowolna abstynencja. Podejmowana jest ona z różnych motywów, najczęściej jako post, jako wynagrodzenie za grzechy, a także jako świadectwo dla innych, że można cieszyć się życiem, bawić się, wypoczywać, świętować bez alkoholu. Trzeźwość to warunek życia w wolności, miłości i dobrobycie.

Tak liczne problemy alkoholowe, z jakimi boryka się nasze społeczeństwo, świadczą o tym, że brakuje nam umiaru, czyli nie potrafimy wprowadzić w życie koniecznych ograniczeń w korzystaniu z alkoholu i odrzucamy abstynencki styl życia. Musimy odpowiedzieć także na pytanie, czy rzeczywiście troska o trzeźwość jest sprawą priorytetową w naszej Ojczyźnie?

Dane pokazują, że mamy jako naród ogromny problem z zachowaniem trzeźwości. Negatywne skutki problemów alkoholowych dotyczą dużej części naszego społeczeństwa. W 2023 roku zajęliśmy drugie miejsce pod względem zgonów spowodowanych przez alkohol w Europie. Na alkohol Polacy wydają ogromne sumy. W 2023 roku było to prawie 40 mld zł. Statystyczny wiek inicjacji alkoholowej wynosi w Polsce około 12 lat. Ta sytuacja ma ogromny wpływ na różne dziedziny naszego życia, także duchowego. Słabnie wiara, lekceważone są wymagania moralne, jakie stawia Ewangelia, następuje rozpad więzi międzyludzkich. Tak wiele osób doświadcza tragicznych skutków zniewolenia wewnętrznego. Dlatego tak ważna jest mobilizacja, zwłaszcza wierzących, do walki z nietrzeźwością. Na czym ona ma polegać?

Przed 55. laty ówczesny metropolita krakowski kard. Karol Wojtyła w słowie na Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu zwrócił uwagę, że błagając Boga o trzeźwość życia i trzeźwość myślenia Polaków, prosimy o poczucie odpowiedzialności. Odpowiedzialność zabezpiecza nas przed lekkomyślnym sięganiem po alkohol i nadużywaniem go. Problemy alkoholowe, według przyszłego Papieża, są często „opłakany owocem lekkomyślności”. Dlatego wszyscy jesteśmy zobowiązani do szukania dróg nawrócenia. „Potrzeba tutaj – pisał kard. Wojtyła, prawdziwej mobilizacji opinii społecznej we wszystkich kręgach, od rodziny zaczynając – poprzez parafię – a na całym Narodzie kończąc. Potrzeba rewizji wielu zwyczajów czy też przyzwyczajzeń. Dlatego „dni modlitw o trzeźwość rozumiemy zarazem jako prawdziwą mobilizację do wspólnego wysiłku”.

Jeśli nie potraktujemy poważnie wezwania do apostolskiego działania na rzecz trzeźwości to nietrzeźwość zniszczy wielu wiernych, osłabi Kościół i cały Naród. 3 Na co jeszcze powinniśmy zwrócić uwagę przeżywając Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu? Otoczmy modlitwą osoby, które zmagają się z nałogiem. Módlmy się także za ich cierpiących bliskich. Podejmijmy post w intencji rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, aby wróciła do nich trzeźwość, aby odzyskały radość, pokój i miłość. Szczególną formą postu jest dobrowolna abstynencja od alkoholu, podjęta z miłości do Boga i do bliźnich. Jako chrześcijanie wierzymy w wielką moc ufnej, wytrwałej modlitwy połączonej z postem. Zapewnił nas o tym sam Jezus. Tej prawdy doświadcza wiele osób walczących o odzyskanie trzeźwości. W swoich świadectwach bardzo często doceniają właśnie modlitwę i abstynencję – dar, jaki w ich intencji bliscy składają Bogu. Niech to będzie i nasz dar niosący pomoc duchową tym wszystkim, którzy zmagają się z nałogiem.

Siostry i Bracia!

Zapraszam Was do gorliwej modlitwy o odpowiedzialność wszystkich Polaków za trzeźwość. Zachęcam do podjęcia decyzji o dobrowolnej abstynencji od alkoholu na czas zbliżającego się Wielkiego Postu. Proszę o świadectwo życia abstynenckiego osoby duchowne i wiernych świeckich. Stwórzmy razem wielką wspólnotę gorliwych apostołów trzeźwości, „apostołów nadziei”, którzy odważnie będą głosić całemu narodowi, że „ku wolności wyswobodził nas Chrystus”.

Niech Maryja, Królowa Polski, której w Ślubach Jasnogórskich przyrzekliśmy walkę z nietrzeźwością, wspiera nasze wysiłki, aby Polska była prawdziwie wolna i zawsze wierna Chrystusowi i Jego Kościołowi. Amen.

Bp Tadeusz Bronakowski
Przewodniczący Zespołu KEP
ds. Apostolstwa Trzeźwości i Osób Uzależnionych